

MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

FINANČNÝ SPRAVODAJCA

12/2004

PROBLEMATIKA

Daňová

64. Usmernenie k zákonu č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení zákona č. 350/2004 Z. z. 917

Finančnej kontroly a vnútorného auditu

65. Metodické usmernenie na vykonávanie testov vnútornej kontroly 918

Účtovníctva

66. Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 19. októbra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 13. novembra 2002 č. 20 359/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy v znení neskorších opatrení a ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 10. decembra 2002 č. 21 832/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní položiek účtovnej závierky, obsahovom vymedzení týchto položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy v znení opatrenia č. 504/2004-74 927

Usmernenie

**k zákonu č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty
v znení zákona č. 350/2004 Z. z.**

Číslo: MF/10309/2004-73

Ministerstvo financií Slovenskej republiky v záujme zabezpečenia jednotného postupu pri uplatňovaní § 49 ods. 7 zákona č. 222/2004 Z. z. v znení zákona č. 350/2004 Z. z. (ďalej len „zákon“) vydáva toto usmernenie:

Podľa § 49 ods. 2 zákona môže platiteľ dane odpočítať od dane, ktorú je povinný platiť, daň z tovarov a služieb, ktoré použije na účely svojho podnikania ako platiteľ dane s výnimkou podľa odsekov 3 a 6. Platiteľ môže odpočítať daň podľa citovaného odseku, ak je daň

- a) voči nemu uplatnená iným platiteľom dane v tuzemsku z tovarov a služieb, ktoré sú, alebo majú byť platiteľovi dane dodané,
- b) ním uplatnená zo služieb a z tovarov dodaných s inštaláciou alebo montážou dodávateľom alebo na jeho účet, pri ktorých je povinný platiť daň podľa § 69 ods. 2 až 4 zákona,
- c) ním uplatnená pri nadobudnutí tovaru v tuzemsku z iného členského štátu podľa § 11 zákona,
- d) zaplatená správcovi dane v tuzemsku pri dovoze tovaru.

Podľa prvej vety § 49 ods. 7 zákona môže platiteľ dane, ktorý kupuje osobné automobily na účely ich ďalšieho predaja alebo nájmu, a kúpa a predaj osobných automobilov a nájom osobných automobilov je predmetom podnikania platiteľa dane, odpočítať daň pri ich kúpe, ako aj pri kúpe tovaru tvoriaceho ich príslušenstvo vrátane montáže, ak je daň uplatnená podľa § 49 ods. 2 písm. a) až d) zákona.

Podľa druhej vety § 49 ods. 7 zákona môže platiteľ dane, ktorý kupuje osobné automobily na

účely ich ďalšieho predaja alebo nájmu, a kúpa a predaj osobných automobilov a nájom osobných automobilov je predmetom podnikania platiteľa dane, odpočítať daň aj pri kúpe ojazdených osobných automobilov, ako aj pri kúpe tovaru tvoriaceho ich príslušenstvo vrátane montáže, a to v prípade, ak daň nebola uplatnená podľa § 49 ods. 2 písm. a) až d) zákona. Druhá veta § 49 ods. 7 zákona ustanovuje spôsob výpočtu odpočítateľnej dane z dôvodu, že táto daň nebola uplatnená podľa § 49 ods. 2 písm. a) až d) zákona. Odpočítateľná daň sa vypočíta ako podiel, v ktorého čitateli je kúpna cena vynásobená výškou sadzby dane a v menovateli je súčet čísla 100 a výška sadzby dane. Z uvedeného vyplýva, že druhá veta § 49 ods. 7 zákona je samostatnou kategóriou odpočítania dane, ktorá nepodlieha úprave v § 49 ods. 2 písm. a) až d) zákona.

Ustanovenie § 51 ods. 1 zákona ustanovuje vo vzťahu k § 49 ods. 2 zákona podmienky na odpočítanie dane. Neustanovuje však podmienky na odpočítanie dane podľa druhej vety § 49 ods. 7 zákona, lebo v tomto prípade nie je uplatnená daň podľa § 49 ods. 2 zákona.

Platiteľovi dane vzniká podľa § 49 ods. 1 zákona právo odpočítať daň z tovaru alebo služby v deň, keď pri tomto tovare alebo službe vznikla daňová povinnosť, ktorú upravujú ustanovenia § 19 až 21 zákona. Podľa § 19 ods. 1 zákona vzniká daňová povinnosť dňom dodania tovaru. Pri huteľných veciach je týmto dňom deň, keď kupujúci nadobudne právo nakladať s tovarom ako vlastník.

Ing. Branislav Ďurajka, v. r.
generálny riaditeľ sekcie daňovej a colnej

Metodické usmernenie na vykonávanie testov vnútornej kontroly

Referent: Ing. Milan Šimunek, tel.: 02/59 58 23 33
Ing. Gabriela Izáková, tel.: 02/59 58 23 06

Číslo: MF/11073/2004-27
zo dňa 20. 10. 2004

Čl. 1

Úvod - Účel a obsah usmernenia

Ministerstvo financií Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy pre finančnú kontrolu a vnútorný audit (zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov) v súlade s ustanovením § 3 písm. b) zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov vydáva metodické usmernenie na vykonávanie testov vnútornej kontroly.

Účelom metodického usmernenia na vykonávanie testov vnútornej kontroly (ďalej len „usmernenie“) je stanoviť metodiku na vykonávanie testov vnútorných kontrol. Testovanie kontrol je kľúčovým prvkom vnútorného auditu a má za cieľ preskúmať, či sú systémy riadenia a kontroly na všetkých úrovniach a v dostatočnom rozsahu účinné.

Usmernenie obsahuje prehľad všeobecných zásad testovania vnútorných kontrol, popis stratégie testovania, pracovný postup vykonávania testov kontrol a prehľad technik testovania.

Dôvodom jeho vypracovania boli nasledujúce skutočnosti:

- zistenia z externého systémového auditu vykonaného spoločnosťou KPMG Slovensko, spol. s r. o.,
- chýbajúce metodické postupy na vykonávanie testov systému vnútorných kontrol.

Metodické usmernenie je určené pre vnútorných audítorov v ústredných orgánoch ako **teoretický základ** pre správne pochopenie, rozvíjanie a realizáciu testovania systému vnútorných kontrol.

V materiáli sú uvedené anglické výrazy z dôvodu ich zaužívaného používania v auditorskej praxi.

Čl. 2

Všeobecné zásady testovania systému vnútorných kontrol a základné druhy testov

Systém vnútornej kontroly je sústava politík a procedúr, ktoré zaviedlo vedenie organizácie, aby sa v rámci možnosti mohlo uistiť o správnom a efektívnom riadení činnosti organizácie. Vnútornú kontrolu tvorí administratívna štruktúra organizácie a všetky koordinované systémy, ktoré vedenie zavádza s cieľom zabezpečiť efektívne riešenie záležitostí organizácie predpísaným spôsobom, najmä ochranu jeho majetku, kvalitu informácií, zlepšenie výkonov, zhody s platnými zákonmi a predpismi a plnenie vydaných pokynov, smerníc a pravidiel. Systém vnútornej kontroly zasahuje nad rámec finančnej kontroly. Význam vnútornej kontroly spočíva v tom, že svojimi postupmi, metódami a technikami dokáže odhaliť nedostatky a z nich vyplývajúce hrozby alebo nebezpečenstvá, ktoré by mohli ohroziť ciele organizácie.

Požiadavka na systematický a disciplinovaný prístup k hodnoteniu finančného riadenia a rizík vyžaduje od vnútorného audítora použiť pri testovaní vnútorných kontrol postupy, ktoré vychádzajú z chápania vnútornej kontroly ako systému s mnohými prvkami, na rôznych úrovniach a s rôznorodou činnosťou. Základným cieľom vykonávania testov kontrol je overenie účinnosti a primeranosti fungovania systémov riadenia a kontroly; vykonané testy majú potvrdiť, že systémy fungujú na všetkých úrovniach a v dostatočnom rozsahu.

Testovanie vnútorných kontrol zahŕňa získanie dostupných informácií o systéme (nastavenie vnútorných kontrol), overenie fungovania systé-

mu vnútorných kontrol (walkthrough testy a overenie funkčnej efektivity kontrol) a potvrdenie, že systém skutočne funguje tak, ako je definovaný, a že je účinný. Vnútorný audítor zároveň posudzuje, či opísaný systém obsahuje primerané mechanizmy na zabezpečenie jeho aktualizácie.

Prostredníctvom testovania systému kontrol vnútorný audítor zisťuje, či systémy fungujú účinne, to jest, či zabráňujú výskytu chýb, nezrovnalostí a podvodov, a ak dôjde k ich výskytu, či sú systémy účinné pri ich odhaľovaní a zabezpečení nápravy.

Úlohou testov kontrol je aj zistiť výskyt udalostí, ktoré znižujú, alebo môžu znížiť účinnosť vnútorných kontrol.

Najčastejšie sa vyskytujúce udalosti, znižujúce účinnosť vnútornej kontroly:

- prehliadnutie kontrol osobami zodpovednými za ich presadzovanie,
- ľudská chyba pri uplatňovaní kontrol,
- neschopnosť systému vnútornej kontroly zaoberať sa neštandardnými udalosťami alebo transakciami,
- zlyhanie systému kontroly v dôsledku zmien alebo vývoja neštandardných postupov.

Na základe vykonaných testov by sa malo dospieť k záveru, že systémy poskytujú dostatočnú záruku zákonnosti, dodržiavania smerníc a presnosti vykonávaných operácií.

Pri testovaní vnútornej kontroly sa najčastejšie používajú nasledujúce typy testov:

2.1. Walkthrough testy

2.2. Testy súladu

2.3. Vecné testovanie.

2.1. Walkthrough testy

Walkthrough testy alebo testy „od kolísky po hrob“ sú vykonávané s účelom potvrdiť zrozumiteľnosť spôsobu fungovania systému. Tento typ testu slúži na komplexné preskúmanie transakcie od začiatku do konca vo všetkých jej fázach. Prostredníctvom walkthrough testov vnútorný audítor posudzuje primeranosť fungovania systému kontrol. Walkthrough testy majú potvrdiť, že vykonávanie vnútorných kontrol je stanovené na správ-

nom mieste, správnym spôsobom a oprávnenými osobami a že je aj tak v skutočnosti realizované.

Audítor si vyberie na testovanie reprezentatívne operácie a prechádza systémom od začiatku do konca. Zároveň každému kroku operácie je priradená vnútorná kontrola. Príkladom môže byť nasledujúci reťazec operácie:

- a) autorizácia, (pokyn na vykonanie operácie),
- b) administratívne overenie (kontrola dokumentácie),
- c) príprava údajov (pre počítačové systémy),
- d) potvrdenie platnosti, správnosti, oprávnenosti vykonania operácie počítačovým systémom (vrátane postupov pre stanovenie nezrovnalosti, nesprávností a zamietnutia),
- e) výpočet platieb (výška, zloženie...),
- f) príprava a odoslanie platobného príkazu (oprávnenosť, správnosť údajov),
- g) zaúčtovanie transakcie (účtovný doklad...).

2.2. Testy súladu

Vnútorný audítor overí, či je vnútorná kontrola v auditovanom subjekte vykonaná v súlade so stanoveným cieľom kontroly, či je vykonaná účinne a dôsledne, teda kto, čo, kedy a akým spôsobom naozaj kontroloval a s akým výsledkom.

Zároveň pri testovaní súladu vnútorný audítor znovu vykoná vnútornú kontrolu podľa organizácie stanovených postupov, pričom posúdi aj primeranosť vnútornej kontroly.

Nepotvrdenie súladu vnútornej kontroly so stanoveným cieľom kontrol prostredníctvom vykonaného testu môže byť znakom možnosti výskytu pochybení; neznamená to však, že sa pochybenie vyskytuje. Napríklad, ak bol vykonaný test vykonávania predbežnej finančnej kontroly faktúr pred úhradou, ktoré sú dokumentované schvaľovacími podpismi a testované faktúry obsahovali schvaľovací podpis, výskyt jednej faktúry bez podpisu zodpovednej osoby nie je dôkazom toho, že predbežná kontrola nebola vykonávaná, alebo že faktúra bola uhradená neoprávnené.

V prípadoch, v ktorých boli pri testovaní kontrol zistené pochybenia, audítor sa predovšetkým

zaoberá možnosťou vplyvu týchto pochybení na účinnosť príslušných kontrol, nie pochybeniami samotnými. Vo vyššie uvedenom prípade to znamená, že vnútorný audítor sa zaoberá aj otázkou prečo nebola faktúra schválená podpisom zodpovednej osoby, ale dôraz položí na posúdenie toho, aký je možný dopad nevykonania predbežnej finančnej kontroly faktúry.

2.3. Vecné testovanie

Vecné testovanie zohráva menšiu úlohu pri vykonávaní vnútorných auditov. Ak vnútorný audítor zistí slabé miesto, môže tento fakt dokázať prostredníctvom vecného testovania. Vecné testovanie zahŕňa testovanie úplnosti a primeranosti vykonávaných vnútorných kontrol skutočne vykonaných transakcií alebo účtovných výkazov v období počas výkonu vnútorného auditu. Výsledkom vecného testovania je potvrdenie pravdepodobnosti výskytu pochybenia, ako aj stanovenie závažnosti jeho dopadov.

Z finančného a časového dôvodu je potrebné testovanie limitovať, a to spôsobom výberu reprezentatívnej vzorky. Testy vzorky odhalia chyby alebo nezrovnalosti v testovanej vzorke. Aj v tomto prípade testované položky môžu byť správne napriek zisteným slabým miestam vo výkone vnútornej kontroly.

Vecné testovanie umožňuje analyticky prehodnotiť systém vnútornej kontroly napríklad porovnaním rôznych zaužívaných postupov, vzťahov alebo trendov v auditovanom subjekte.

Možno teda povedať, že vecným testovaním získava vnútorný audítor reálny obraz o skutočnom priebehu vykonávania vnútornej kontroly.

Čl. 3

Stratégia testovania

Pred začatím vykonávania testov vnútornej kontroly je dôležité stanoviť vnútorným audítorom stratégiu testovania.

Stanovenie stratégie testovania je východným prvkom na zabezpečenie účinnosti testovania systému vnútornej kontroly.

Stratégia testovania vyžaduje od vnútorného audítora stanovenie:

- **cieľa testovania**

- **kontrolného rizika**
- **zásad na vykonávanie vnútornej kontroly**
- **frekvencie kontrol a ich testovania**
- **poradia testovania.**

3.1. Cieľ testovania

Cieľom testovania je posúdiť súlad nastavenia vnútorných kontrol so skutočne vykonávanými kontrolami.

Audítor by mal rozhodnúť vzhľadom na stanovené ciele vnútorného auditu o tom, čo bude testovať, o spôsobe testovania a ako použije test.

Každý test robí vnútorný audítor s očakávaním potvrdenia účinnosti vykonaných vnútorných kontrol. Účinnosť vykonaných vnútorných kontrol je možné chápať ako vyjadrenie miery, ako boli splnené očakávané ciele alebo prínosy. Z tohto pohľadu nemožno hovoriť o väčšej či menšej účinnosti vnútornej kontroly z pohľadu množstva zistených chýb, pretože cieľom vnútornej kontroly nie je zistiť čo najväčšie množstvo chýb, ale práve naopak, zabrániť vzniku týchto chýb.

3.2. Kontrolné riziko

Pri stanovení spôsobu rozloženia testovania by mal audítor hlavne vziať do úvahy kontrolné riziko, ktorému je testovaný subjekt vystavený. Kontrolné riziko predstavuje možnosť výskytu závažných pochybení, ktoré kontrolný systém neodhalí, alebo výskytu ktorých nepredchádza. Vnútorný audítor postupuje pri posudzovaní kontrolného rizika tak, že:

- predvída chyby, nezrovnalosti alebo podvody, ku ktorým môže dôjsť,
- identifikuje vhodné kontrolné postupy zamerané na predchádzanie chybám, nezrovnalostiam alebo podvodom, alebo na ich zistenie,
- vykoná testy kontrolných postupov určených na zistenie alebo zamedzenie chýb, nezrovnalostí a podvodov,
- atď.

Riziko nezistených chýb, nezrovnalostí alebo podvodov je ovplyvnené množstvom situácií, ku

ktorým môže dôjsť len príležitostne, ale ktoré môžu spôsobiť vážne nedostatky.

3.3. Zásady na vykonávanie vnútornej kontroly

Základom je vybrať kritériá (vytvorené pravidlá alebo smernice pre vnútornú kontrolu), s ktorými sa budú porovnávať výsledky testovania.

Spravidla každá organizácia má stanovené kritériá (normy) na vykonávanie vnútornej kontroly.

Napríklad - vykonanie predbežnej finančnej kontroly pred uhradením faktúry musí byť potvrdené podpisom zodpovedného zamestnanca. Ide o priame kritérium, s ktorým môže vnútorný audítor porovnávať výsledky svojich testov.

Niekedy nie sú kritériá presné, alebo nie sú dokonca stanovené a vnútorný audítor je nútený vychádzať zo zaužívaných spôsobov riadenia a z vykonávaných vnútorných kontrol, ktoré sa majú testovať. Nedostatok porovnateľných štandardov znižuje účinok testovania a kladie väčší dôraz na identifikáciu relevantných vnútorných kontrol a ich správneho nastavenia.

3.4. Frekvencia kontrol a ich testovania

Testy vykonávané v priebehu vnútorného auditu by mali obsiahnuť všetky bežné časové periódy. Ak by vykonávanie testov mohlo ovplyvniť vykonávanie kontrol, alebo by mohlo spôsobiť zamestnancom auditovaného subjektu stres, audítor by mal vybrať na testovanie reprezentatívne operácie. Pri vysoko rizikových systémoch môže z dôvodu potreby potvrdenia mienky o dobrom fungovaní systémov vzniknúť požiadavka na vykonanie opakovaných testov kľúčových kontrol.

3.5. Poradie testovania

Poradie, v akom sú testy vykonávané, závisí od cieľov auditu a od vzájomného prepojenia kontrol. Výsledok jedného testu často poskytuje počiatočné informácie (input) na vykonávanie ďalšieho testu. Napríklad, pri testovaní kontrol mzdového systému je dôležité otestovať, či všetky nové vstupy sú schválené a podložené. Systém by mal poskytnúť realizované zmeny, z ktorých audítor vyberie vzorku, na ktorej vykoná test zadávania zmien do mzdového systému.

Testovanie spolu súvisiacich kontrol, ktoré vykonáva viac audítorov, je dôležité koordinovať. Nekoordinované testovanie môže byť stratové a nemusí sa pri ňom dosiahnuť cieľ testovania.

Pri určovaní poradia testovania by mal audítor vziať do úvahy dôležité faktory, ktoré zahŕňajú:

- a) **Účel/cieľ testovania** – všeobecne povedané, keď vnútorný audítor testuje vnútorné kontroly s cieľom posúdiť súlad nastavenia vnútorných kontrol so skutočne vykonávanými kontrolami, alebo hľadá dôkazy o podozrivých slabých miestach vnútornej kontroly, rozsah testovania je limitovaný. V prípade, keď má za cieľ kvantifikovať aj dopad slabých miest vnútornej kontroly, testovanie má byť rozsiahlejšie;
- b) **Relatívna dôležitosť jednotlivých kontrol** – dôležité kontroly si vyžadujú viac pozornosti ako menšie kontroly, alebo doplnujúce kontroly;
- c) **Rozsah testovanej vzorky** – závisí od úrovne testovania, ak cieľom je overenie kontrol vykonávaných na rôznych úrovniach;
- d) **Čas, ktorý je k dispozícii** – slúži ako limitujúci faktor a kladie dôraz na dôležitosť optimalizovania testovacieho úsilia.

Čl. 4

Pracovný postup vykonávania testov kontrol

Pre samotné testovanie systému vnútornej kontroly je potrebné v rámci audítorskej práce vykonať nasledujúce činnosti:

- identifikovať dôležité vnútorné kontroly,
- vybrať vnútorné kontroly, ktoré budú testované,
- vykonať testy nastavenia vnútorných kontrol,
- vykonať testy účinnosti vnútorných kontrol,
- vyhodnotiť výsledky testovania,
- zdokumentovať výsledky testovania.

4.1. Identifikácia dôležitých vnútorných kontrol

Dôležité je, aby vnútorný audítor v tejto fáze testovania systému vnútornej kontroly identifikoval všetky úrovne a celý rozsah vnútorných kontrol vykonávaných v organizácii. Na základe posúde-

nia miesta a dopadu jednotlivých vnútorných kontrol identifikuje dôležité vnútorné kontroly.

Pri identifikácii vnútorných kontrol vnútorný audítor vychádza z kontrolného prostredia audítovaného subjektu (napr. systém riadenia, kontrolné postupy) a z uplatňovania kontrolných postupov (ochranné, odhaľovacie a opravné opatrenia na ochranu pred chybami, nepravdivosťami alebo podvodmi).

V tejto fáze postupu vnútorného audítora je dôležité získať naozaj komplexné údaje o vnútorných kontrolách v audítovanom subjekte.

Pre lepšiu orientáciu je možné rozdeliť vnútorné kontroly podľa ich charakteru do viacerých kategórií, napr.:

1. kontrola schvaľovaním (napr. schvaľovanie transakcií a operácií...),
2. kontrola v rámci štruktúry kontrolného systému (rozloženie a usporiadanie vnútorných kontrol),
3. kontrola mimoriadnymi hláseniami, oznámeniami /exception/edit report/ (hlásenie prekročenia limitu, nekompletné stanovenie parametrov...),
4. kontrola vzájomnej súhlasnosti /Interface/ (prenos špecifických informácií medzi dvoma systémami, napr. počítačovými...),
5. kontrola kľúčovými výkonnými indikátormi /key performance indicators/ (finančné a nefinančné ukazovatele používané na vyhodnotenie vývoja v porovnaní so stanovenými parametrami),
6. kontrola nadriadeným /management review/ (kontrola inou osobou ako je osoba vykonávajúca činnosti),
7. kontrola odsúhlasením /reconciliation/ (kontrola odsúhlasením dvoch navzájom súvisiacich položiek, dokumentov, atď. „objednávka - faktúra“),
8. kontrola vyplývajúca z rozdelenia právomocí (oddelenie povinností a právomoci uskutočniť/schváliť),
9. kontrola umožnením/nepovolením prístupu do systému (napr. v počítačovom systéme)

a podobne.

Iný spôsob rozdelenia kontrolných postupov môže byť vyjadrený napríklad ako:

1. kontroly manažmentu
2. organizačné kontroly
3. schvaľovacie kontroly
4. prevádzkové kontroly
5. kontroly prístupu

a podobne.

Identifikované dôležité vnútorné kontroly sú dobrým východiskom pre ďalšiu etapu jeho práce, a to pre výber testovaných vnútorných kontrol.

4.2. Výber vnútorných kontrol

Zo všetkých zavedených vnútorných kontrol, vnútorný audítor vyberie časť, na ktorej vykoná testovanie.

Dôležité je, aby vnútorný audítor pri výbere vnútorných kontrol na testovanie nevylúčil žiadnu z vnútorných kontrol. Vychádza pritom zo základného rozdelenia vnútorných kontrol na kontroly:

- ktoré zabraňujú vzniku chýb, nezrovnalostí a podvodov (preventive controls),
- ktoré slúžia na odhalenie chýb, nezrovnalostí a podvodov (detective and corrective controls).

Vhodnejšie je položiť dôraz na kontroly, ktoré slúžia na odhalenie chýb, nezrovnalostí a podvodov, pretože tieto sú zväčša efektívnejšie a aj ich testovanie je jednoduchšie, jasnejšie a presvedčivejšie.

Pri samotnom výbere vnútorný audítor môže okrem iného vychádzať z výsledkov už vykonaných kontrol (ktoré spravidla definujú porušenia, avšak nedávajú ich do súvislosti so zlyhaním vnútorného kontrolného systému). Ďalej zohľadňuje skúsenosti z vykonaných testov vnútornej kontroly v iných, porovnateľných audítovaných subjektoch (napr. rozpočtové organizácie...), ako aj perspektívu viacerých období. Z hľadiska časovej následnosti testovanie vnútorných kontrol bude vyžadovať menej času pri opakovanom vnútornom audite v porovnaní s prvým testovaním.

4.3. Testy nastavenia vnútorných kontrol

V tejto etape vnútorný audítor zisťuje, či je nastavenie vnútorných kontrol primerané a dostatočné na prevenciu, detekciu a opravu chýb, nezrovnalostí a podvodov. Zároveň vnútorný audítor zisťuje, či boli vnútorné kontroly aj skutočne vykonávané.

Testovanie nastavenia vnútorných kontrol vychádza z analýzy informácií o:

- riziku, ktoré má testovaná kontrola eliminovať,
- spôsobe uskutočňovania vnútornej kontroly,
- frekvencii vykonávania vnútornej kontroly,
- skúsenostiach, vedomostiach a odborných znalostiach zamestnancov vykonávajúcich vnútornú kontrolu,
- charaktere a výške nezrovnalostí, ktoré má vnútorná kontrola objaviť, opraviť alebo odstrániť,
- atď.

Techniky, ktoré sú pri testovaní nastavenia vnútorných kontrol najčastejšie používané:

- štúdium a analýza dokumentov a záznamov (príručky, smernice, nariadenia),
- získavanie informácií od príslušných zamestnancov (cieľný rozhovor, dotazník, anketa, vyjadrenie),
- pozorovanie a porovnávanie s výsledkami predchádzajúcich testov,
- využitie predchádzajúcich skúseností,
- a iné.

4.4. Testy účinnosti vnútorných kontrol

Najdôležitejšia, najobsiahlejšia a aj najzložitejšia etapa pri hodnotení vnútornej kontroly, pri ktorej vnútorný audítor:

- zisťuje, či vnútorné kontroly fungujú tak, ako boli nastavené z hľadiska prevencie, detekcie a korekcie chýb, nezrovnalostí a podvodov,
- posudzuje spôsob, akým sú uskutočňované,
- posudzuje ich nepretržitosť a komplexnosť,
- posudzuje, kto ich vykonáva,
- skúma možnosti získavania podkladov k vykonaným kontrolám,

- posudzuje spoľahlivosť predložených podkladov.

Vnútorný audítor pri tomto druhu testovania zohľadňuje:

- techniky získavania audítorských dôkazov,
- charakter testovania,
- spoľahlivosť údajov,
- rozsah testovania a veľkosť vzoriek,
- načasovanie testov.

Techniky používané v tejto etape:

- pozorovanie priebehu kontroly,
- rozhovor, dotazník,
- prezretie a štúdium dokladov, dokumentov,
- zopakovanie (reperformance),
- zdvojené zisťovania (corroborative enquiry),
- posúdenie znalostí (knowledge assessment) - kombinácia rozhovoru, inšpekcie a zopakovania na overenie znalostí a vedomostí zamestnancov o predmete a ich schopnosti efektívne vykonávať kontrolu,
- systém query - používa sa na otestovanie automatických kontrol v rámci informačných aplikácií, aby sa zistilo, či fungujú tak, ako sa očakáva.

Charakter testovania

Použitie jednotlivých techník nemusí v niektorých prípadoch priniesť očakávané, hodnoverné a vyčerpávajúce zistenia. Vnútorný audítor preto zväčša pri testoch kombinuje rôzne techniky, ktoré umožnia získať komplexnejší obraz o zisťovaných skutočnostiach.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame ako demonštráciu možných súvislostí niektoré situácie a faktory, s ktorými sa môže vnútorný audítor stretnúť.

Situácia	Faktory
Pozorujeme priamo výkon vnútornej kontroly.	Existuje riziko, že kontrola funguje efektívne len vďaka našej prítomnosti.
Kontrola neodhalí žiadnu chybu.	Neznamená to automaticky, že systém vnútornej kontroly funguje efektívne, nakoľko môže nastať prípad, že v kontrolovanej vzorke sa žiadna chyba nevykazuje.

Situácia	Faktory
Kontrola odhalí chybu.	Preskúmame ako subjekt odstráni chybu, zistíme charakter a príčinu chyby a zvážime dopad na naše posúdenie rizík.

Rozsah testovania a veľkosť vzoriek

Vnútrotný audítor stanovuje rozsah testovania na základe údajov, ktoré získal v predchádzajúcich etapách. Berie pritom do úvahy:

- kompetencie osôb ktoré vykonávajú vnútrotnú kontrolu,
- kvalitu kontrolného prostredia,
- zmeny v procese vnútornej kontroly (ich veľkosť, dopady, čas kedy prebehli...),
- predchádzajúce skúsenosti s auditovaným subjektom,
- atď.

Veľkosť vzoriek musí byť dostatočná na poskytnutie primeranej istoty o charaktere a vážnosti audítorských zistení.

Vnútrotný audítor spravidla stanovuje veľkosť vzoriek v závislosti na charaktere kontrol.

V prípade, ak je kontrola vykonávaná pravidelne (mesačne, týždenne, denne), možno pri testovaní **periodických kontrol** stanoviť nasledujúcu veľkosť vzorky (z objemu vnútrotných kontrol vykonaných v priebehu roka):

- pri dennej kontrole - minimálne 15 transakcií (položiek),
- pri týždennej kontrole - minimálne 5 transakcií (položiek),
- pri mesačnej kontrole - minimálne 2 transakcie (položky).

V prípade, ak sa kontrola aplikuje na významný počet operácií (položiek), čo predstavuje vykonávanie kontroly častejšie ako jedenkrát denne, otestovanie minimálne 30 položiek je primerané na pokrytie rizika (v prípade, ak nie je zistený žiadny nedostatok). Ak je objavená chyba, nedostatok, je potrebné preskúmať jej povahu a príčinu.

Ak vnútrotný audítor usúdi, že ide o **izolovaný prípad pochybenia**, potvrdí si tento úsudok na otestovaní minimálne ďalších 10 operácií (po-

ložiek) za každú chybu objavenú v prvom kole, až do rozsahu maximálne dvojnásobku pôvodnej veľkosti vzorky.

Ak vnútrotný audítor usúdi, že chyba **nebola izolovaným prípadom pochybenia**, zváži, či existuje v systéme vnútornej kontroly iná kontrola, ktorá môže objaviť chybu, dostatočne ju otestuje a prípadne sa pokúsi získať dostatočný audítorský dôkaz z priameho preverenia (test of details). V prípade zistenia neúčinnosti vnútornej kontroly hľadá a navrhuje primerané riešenie (napr. zmena postupov pri výkone kontroly, zavedenie inej kontroly na inom organizačnom stupni, atď.).

Ak vnútrotný audítor zistí v organizácii operáciu (položku), ktorá je náhodná, jedinečná a neopakuje sa, vykonaniu testu venuje zvýšenú pozornosť. Práve takéto mimoriadne prípady môžu byť nositeľom veľkého rizika, zvlášť v prípade, ak kontrolný systém nie je dostatočne prispôsobivý a je skostnatelý.

Načasovanie testov

Hlavným cieľom je zistiť, či vnútorné kontroly boli funkčné počas celého auditovaného obdobia.

4.5. Vyhodnotenie výsledkov testovania

Počas testovania je potrebné nepretržite vyhodnocovať výsledky tak, aby audítor mohol rozhodnúť o zmene stratégie testovania z dôvodu zabezpečenia jej primeranej flexibility. Napríklad, keď audítor vykoná test súladu nastavenia vnútrotných kontrol so skutočne vykonávanými a zistí určitý nesúlad, musí rozhodnúť, či bude pokračovať a spoľahne sa na testované kontroly, a ak nie, ako to ovplyvní jeho vyhodnotenie. Pri vyhodnocovaní testov kontrol by mal audítor vziať do úvahy odpovede na nasledujúce otázky:

- Aká dôležitá je táto kontrola?
- Ktoré okolnosti znižujú skutočnú dôležitosť vnútornej kontroly, sú preto v systéme zavedené ďalšie kompenzačné kontroly alebo doplnkové kontroly?
- Aké vážne sú odchýlky a prečo sa vyskytli?
- Je zlyhanie kontroly ojedinelé, alebo sa opakuje?

- e) Je nevyhnutné, alebo možné vykonať ďalšie testovanie (aby potvrdilo mienku audítora)?
- f) Sú zistené slabé miesta také závažné, že je potrebné okamžite informovať manažment?

Atď.

Na základe výsledkov z testov kontrol vnútorný audítor zhodnotí, či sú a ako sú vnútorné kontroly nastavené a funkčné.

Pre každú otestovanú vnútornú kontrolu spracuje analýzu, v ktorej uvedie:

- podstatu, načasovanie a rozsah testovania,
- vlastné zistenia,
- závery zo zistení a hodnotenie.

V prípade, ak vnútorný audítor príde k záverom, že určitá vnútorná kontrola je vykonávaná neefektívne, zisťuje ďalej podstatu a príčinu tejto situácie. Zvažuje pri tom, či ostatné vnútorné kontroly poskytujú auditorský dôkaz o príčinách a či je schopný vykonať ďalšie detailnejšie testovania na získanie auditorského dôkazu

Záverečné vyhodnotenie výsledkov testovania sa vykoná vtedy, keď boli vykonané všetky testy, bola vykonaná sumarizácia výsledkov testov a ich analýza. Audítor rozhodne o tom:

- a) či boli dosiahnuté ciele testovania,
- b) k akým záverom dospel,
- c) či zistenia poukazujú na vážne alebo nepodstatné slabé miesta,
- d) aká je príčina slabých miest a aké sú dostupné možnosti nápravy.

Audítor objektívne vyhodnotí výsledky testovania. Audítor neeviduje len zistené chyby, ale sa zaoberá aj príčinami vzniku slabých miest v kontrolách, ich dôsledkami a náležitou nápravou.

4.6. Zdokumentovanie výsledkov testov

Pre zdokumentovanie vykonaného testovania je dôležitá primeraná auditorská dokumentácia, ktorá zahŕňa:

- a) cieľ testovania,
- b) popis nastavenia kontroly (formou jednoduchého slovného popisu alebo diagramu),

c) detailný popis charakteru, načasovania a rozsahu testovania (operating effectiveness), vrátane metódy použitej na určenie veľkosti a výberu vzoriek,

d) počet prípadov nájdených chýb a ich dôsledky,

e) príčiny zistených slabých miest v kontrolách,

f) závery zo zistení a odporúčené postupy korekcií.

Plánované testy a výsledky vykonaných testov budú zaznamenané v pracovnej dokumentácii vnútorného audítora. Podporná pracovná dokumentácia bude obsahovať kópie dôležitých dokumentov.

Čl. 5

Techniky testovania

Vnútorný audítor vyberie dostatočnú vzorku operácií na testovanie a otestuje ich.

Základné techniky na testovanie transakcií alebo procesov:

5.1. Pozorovanie

Pozorovanie je dôležité hlavne tam, kde sa neuchovali nijaké fyzické dôkazy o uskutočnenej akcii. Napríklad, diskrétno pozorovanie audítora môže odhaliť, či bol nepovolený prístup k vyhradenému počítaču napriek prísny formálnym kontrolám.

5.2. Získavanie informácií

Získavanie informácií je užitočné vtedy, keď chýbajú presvedčivé dôkazy, alebo keď je potrebné dôkazy objasniť. Prístup audítora ovplyvňuje správanie auditovaného subjektu. Audítor môže získavať informácie formou písomného vyžiadania, prostredníctvom rozhovoru, dotazníkov, atď.

5.3. Analýza

Kde transakcia alebo procesy tvoria rad súvisiacich častí, audítor môže použiť analýzu a overiť každú časť predtým, ako uzatvorí testovanie. Napríklad, spoľahlivosť kontraktu závisí od charakteru individuálnych podmienok, termínov a vzťahov medzi nimi.

5.4 Overenie

Overenie zahŕňa nezávislé potvrdenie predmetu testovania audítorom. Uplatňuje metódy presadzovania objektívnosti, primeranosti alebo presvedčivosti takými prostriedkami, ako sú:

- a) Porovnávanie - s faktami alebo štandardami, napr. zisťovanie legálnosti faktúry porovnávanie autorizačného podpisu so vzorom;
- b) Potvrdenie - preukázaním, že príslušná osoba má právo vykonávať príslušné úkony (dispozičné právo);
- c) Opätovný výkon - je dôležitý najmä tam, kde boli kalkulácie alebo množstvá údajne skontrolované a audítor overuje, či sa kontroly naozaj uskutočnili;
Tento test nestanovuje, aby tieto kontroly boli testované vo všetkých prípadoch, ale by mal odhaľovať chyby;
- d) Garancia - kontrola transakcií prostredníctvom podpornej dokumentácie, napr. platby dodávateľom na základe príslušných pravidiel, potvrdenie o obdržanom tovare, atď.

Použitie jednotlivých techník nemusí v niektorých prípadoch priniesť ihneď očakávané hodnoverné a vyčerpávajúce zistenia. Vnútny audítor preto zväčša pri testoch kombinuje rôzne techniky, ktoré umožnia získať komplexnejší obraz o zisťovaných skutočnostiach.

Čl. 6

Záver

Cieľom audítora je získať spoľahlivé, presvedčivé a primerané dôkazy o tom, že riadiace a kontrolné systémy fungujú na mieste tak, ako sú

opísané, a že sú dôsledné a spoľahlivé. Pri vykonávaní auditu by mal audítor získať uistenie, že systém je primerane funkčný, a tiež, ako je zabezpečené uchovávanie dokumentácie.

Testovanie sa má vykonávať v príslušných systémoch prostredníctvom preverovania a posudzovania jednotlivých súborov, a dokumentácia môže byť doplnená informáciami získanými na základe použitia rôznych testovacích techník spolu s testovaním operácií systémov.

Testovanie operácií systémov sa vykonáva na vzorke transakcií (operácií). Vnútny audítor by mal zabezpečiť reprezentatívnu vzorku transakcií zahŕňajúcu všetky možné odlišnosti. Pri testovaní kontrol je dôležité zistiť príčiny chýb a vynechaných postupov, ktoré môžu byť slabými miestami v riadiacich a kontrolných systémoch.

Výsledky vykonaných testov kontrol by mali byť zdokumentované v pracovnej dokumentácii vnútorného audítora, aby mohli byť použité v správe o výsledku vnútorného auditu. Audítor by mal v pracovnej dokumentácii zreteľne popísať problémy alebo chyby zistené počas výkonu auditu, ich dopad a odporúčané riešenia. Všetky zistené chyby a slabé miesta je potrebné analyzovať spolu so zodpovednými zamestnancami auditovaného subjektu a ich vyjadrenia by mali byť zdokumentované, posúdené vnútorným audítorom a použité ako jeden z podkladov pre vypracovanie správy o výsledku vnútorného auditu.

Spôsob a formu spracovania auditorských dokumentov týkajúcich sa testovania systému vnútorných kontrol si určí vnútorný audítor v závislosti na cieľoch vnútorného auditu a použitých metódach.

Ing. Dana Dyčková, v. r.
riadiťka odboru metodiky
finančnej kontroly a vnútorného auditu

Opatrenie

Ministerstva financií Slovenskej republiky z 19. októbra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 13. novembra 2002 č. 20 359/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy v znení neskorších opatrení a ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 10. decembra 2002 č. 21832/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní položiek účtovnej závierky, obsahom vymedzení týchto položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy v znení opatrenia č. 504/2004-74

Referent: Ing. Ľubomír Kučera, tel.: 02/59 58 34 84

Číslo: MF/6250/2004-74

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve ustanovuje:

Čl. I

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 13. novembra 2002 č. 20 359/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy (oznámenie č. 644/2002 Z. z.) v znení opatrenia č. 13 593/2003-92 (oznámenie č. 224/2003 Z. z.) a opatrenia č. 504/2004-74 (oznámenie č. 93/2004 Z. z.) sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 sa odsek 1 dopĺňa písmenami m) a n), ktoré znejú:

„m) dôchodkové správcovské spoločnosti,

n) dôchodkové fondy spravované dôchodkovou správcovskou spoločnosťou.“

2. V poznámke pod čiarou k odkazu 1 sa slová „§ 3 zákona č. 385/1999 Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov“ nahrádzajú slovami „§ 3 zákona č. 594/2003 Z. z. o kolektívnom investovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov“ a na konci sa pripája táto veta: „§ 47 zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“
3. V § 4 ods. 1 tretej vete sa slovo „podstatný“ nahrádza slovom „významný“.
4. V § 5 ods. 4 prvej vete sa číslo „4“ nahrádza číslom „3“.
5. V § 7 ods. 3 štvrtej vete sa za slová „podľa trhov cenných papierov účtovej skupiny 37“ vkladá slovo „a“.
6. § 9 znie:

„§ 9

Účtovanie dane z príjmov

(1) Daň z príjmov podľa osobitného predpisu¹²⁾ sa ako náklad účtovej jednotky účtuje na účtoch účtovej skupiny 68 Daň z príjmov.

(2) Pri dani z príjmov sa osobitne účtuje

- a) splatná daň z príjmov za bežné účtovné a zdaňovacie obdobie,
- b) odložená daň z príjmov do budúcich účtovných a zdaňovacích období.

(3) Zo základu dane z príjmov a sadzby ustanovenej osobitným predpisom¹²⁾ sa na účely účtovania dane z príjmov vypočíta splatná daň z príjmov. Splatná daň z príjmov sa účtuje na ľarchu účtu Splatná daň z príjmov účtovej skupiny 68 a v prospech účtu Zúčtovanie so štátnym rozpočtom účtovej skupiny 34.

(4) Ak v bežnom účtovnom období vznikne z bežnej činnosti zisk a z mimoriadnej činnosti strata, alebo ak vznikne z bežnej činnosti strata a z mimoriadnej činnosti zisk, pričom za účtovnú jednotku je vytvorený zisk, účtuje sa splatná daň z príjmov za činnosť, v ktorej sa dosiahol zisk na ľarchu účtu Splatná daň z príjmov účtovej skupiny 68 a v prospech účtu Zúčtovanie so štátnym rozpočtom účtovej skupiny 34. Za činnosť, z ktorej sa dosiahla strata, sa účtuje daň z príjmov opačným účtovným zápisom, ako zníženie záväzku za splatné dane z príjmu.

(5) O odloženej dani z príjmov sa účtuje v prípade

- a) dočasných rozdielov medzi účtovnými hodnotami aktív a účtovnými hodnotami pasív a ich daňovými základňami,
- b) daňovej straty, ktorá sa bude v súlade s osobitným predpisom¹²⁾ v budúcich zdaňovacích obdobiach umorovať; umorovaním daňovej straty sa rozumie postupné odpočítavanie častí daňovej straty od základov dane budúcich zdaňovacích období,
- c) prevedenia nevyužitých daňových odpočtov a iných daňových nárokov do budúcich zdaňovacích období.

(6) Daňovou základňou na účely účtovania o odloženej dani z príjmov je hodnota aktíva alebo hodnota pasíva podľa osobitného predpisu¹²⁾.

(7) Dočasné rozdiely medzi účtovnými hodnotami aktív a účtovnými hodnotami pasív a ich daňovými základňami sú najmä

a) zdaniťelné dočasné rozdiely, ktoré v budúcich účtovných obdobiach budú tvoriť zdaniťelné hodnoty pri určovaní základu dane z príjmov, napríklad

- 1. účtovná hodnota dlhodobého hmotného majetku je vyššia než jeho daňová základňa, napríklad účtovná zostatková cena dlhodobého hmotného majetku je vyššia než je jeho zostatková cena podľa osobitného predpisu¹²⁾,
- 2. účtovná hodnota pohľadávky je vyššia než je jej daňová základňa, napríklad pohľadávka z úrokov, ktoré sa zahrnú do základu dane až po ich inkase,

b) odpočítateľné dočasné rozdiely, ktoré v budúcich účtovných obdobiach budú tvoriť odpočítateľné hodnoty pri určovaní základu dane z príjmov, napríklad

- 1. účtovná hodnota dlhodobého hmotného majetku je nižšia než je jeho daňová základňa, napríklad účtovná zostatková cena dlhodobého hmotného majetku je nižšia než je jeho zostatková cena podľa osobitného predpisu¹²⁾,
- 2. účtovná hodnota pohľadávky je nižšia než je jej daňová základňa, napríklad bola vytvorená opravná položka k pohľadávke a tento rozdiel medzi účtovnou hodnotou pohľadávky a daňovou základňou pohľadávky bude v budúcnosti znížovať základ dane,
- 3. účtovná hodnota záväzku je vyššia než jeho daňová základňa, napríklad záväzky znižujúce základ dane až po ich uhradení.

(8) Odložená daňová pohľadávka je

- a) odpočítateľný dočasný rozdiel,
- b) daňová strata, ktorá sa bude v súlade s osobitným predpisom¹²⁾ v budúcich zdaňovacích obdobiach umorovať,
- c) prevedenie nevyužitých daňových odpočtov a iných daňových nárokov do budúcich zdaňovacích období.

(9) Odložený daňový záväzok je zdaniteľný dočasný rozdiel.

(10) O odloženom daňovom záväzku sa účtuje v prospech analytického účtu Odložený daňový záväzok k účtu Zúčtovanie so štátnym rozpočtom účtovej skupiny 34 a o odloženej daňovej pohľadávke sa účtuje na farchu analytického účtu Odložená daňová pohľadávka k účtu Zúčtovanie so štátnym rozpočtom účtovej skupiny 34. Súvzťahne sa o odloženom daňovom záväzku a o odloženej daňovej pohľadávke účtuje v závislosti od toho, ako sa účtuje účtovný prípad v súvislosti s ktorým vznikli. Ak sa účtuje ako náklad alebo výnos, odložený daňový záväzok sa účtuje na farchu účtu Odložená daň z príjmov účtovej skupiny 68 a odložená daňová pohľadávka v prospech toho istého účtu. Ak sa účtovný prípad neúčtuje ako náklad alebo výnos, ale priamo v prospech alebo na farchu účtov vlastného imania, aj odložená daň z príjmov sa účtuje priamo na farchu alebo v prospech účtov vlastného imania.

(11) Odložená daňová pohľadávka vzniknutá z odpočítateľných dočasných rozdielov sa účtuje na analytickom účte Odložená daňová pohľadávka k účtu Zúčtovanie so štátnym rozpočtom účtovej skupiny 34 len vtedy, ak je pravdepodobné, že základ dane, voči ktorému sa odpočítateľné dočasné rozdiely budú môcť použiť je dosiahnuteľný, a ak existujú dostatočné zdaniteľné dočasné rozdiely, ktoré sa vzťahujú k rovnakým správcom daní a k tej zdaňovanej jednotke, pri ktorej sa očakáva vrátenie

- a) v rovnakom období, v ktorom je očakávaný návrat odpočítateľných dočasných rozdielov,
- b) v obdobiach, v ktorých daňová strata, ktorá vyplýva z odloženej daňovej pohľadávky, môže byť spätne uplatnená alebo prevedená do ďalších období.

(12) Odložená daňová pohľadávka pri splnení podmienok podľa odseku 11 sa zúčtuje v období, v ktorom odpočítateľné dočasné rozdiely vznikajú.

(13) Ak sa ku dňu zostavenia účtovnej závierky v účtovnej jednotke preveruje účtovná hodnota odloženej daňovej pohľadávky a ak je nepravdepodobné, že bude dosiahnutý základ

dane, ktorý by umožnil použiť časť alebo celú odloženú daňovú pohľadávku, účtovná hodnota odloženej daňovej pohľadávky sa znižuje vo výške, v akej je pravdepodobné, že základ dane nebude dosiahnutý.

(14) Odložená daňová pohľadávka, ktorá vznikla z prevedených nevyužitých daňových strát alebo prevedených nevyužitých daňových odpočtov, sa účtuje na analytickom účte Odložená daňová pohľadávka k účtu Zúčtovanie so štátnym rozpočtom účtovej skupiny 34 vo výške, v ktorej je pravdepodobné, že budúcim základom dane bude možné kryť nevyužité daňové straty a nevyužité daňové odpočty.

(15) Odložená daň sa neúčtuje v prípade dočasných rozdielov vzniknutých z ocenenia dobrého mena (goodwill)."

Poznámka pod čiarou k odkazu 12 znie:

„12) Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.“.

7. V § 14 ods.9 sa slová „dňom ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka“ nahrádzajú slovami „dobou, ktorá uplynula odo dňa vzniku pohľadávky alebo záväzku do dňa, ku ktorému sa zostatková doba splatnosti pohľadávky alebo záväzku zisťuje“.

8. V § 18 ods. 4 poslednej vete sa na konci bodka nahrádza čiarkou a pripájajú sa tieto slová: „s výnimkou podľa § 16 ods. 15.“.

9. Poznámky pod čiarou k odkazom 17, 18 a 19 znejú:

„17) § 20 zákona č. 595/2003 Z. z.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 12. decembra 2002 č. 7/2002 o zatriedovaní majetku a záväzkov bánk a pobočiek zahraničných bánk, o úprave ich ocenenia, o tvorbe a rušení rezerv a s tým súvisiacich hláseniach (oznámenie 696/2002 Z. z.) v znení opatrenia č. 1/2004 (oznámenie č. 33/2004 Z. z.).

18) § 20 zákona č. 595/2003 Z. z.

19) Zákon č. 594/2003 Z. z.

Zákon č. 43/2004 v znení neskorších predpisov.“.

10. V § 25 písmeno c) znie:

„c) Účtová trieda 2 - Účty klientov, poskytnuté a prijaté úvery a pôžičky,“.

11. Nadpis nad § 29 znie:

„Účtová trieda 2 - Účty klientov, poskytnuté a prijaté úvery a pôžičky”.

12. V § 29 písm. a) sa za slovo „úvery” vkladajú slová „a pôžičky”.

13. V § 29 písm. b) sa slová „vklady a úvery” nahrádzajú slovami „vklady, úvery a pôžičky”.

14. V § 30 odsek 2 znie:

„(2) Na účtoch účtovej skupiny 21 - Poskytnuté úvery, pôžičky a ostatné pohľadávky sa účtujú

a) úvery, krátkodobé a dlhodobé vrátane úverov poskytnutých podľa osobitného predpisu²¹⁾ a hypotekárne úvery a pôžičky,

b) ostatné pohľadávky, napríklad pohľadávky zo záruk, akreditívov a faktoringu.”.

15. V § 30 odsek 5 znie:

„(5) Na účtoch účtovej skupiny 23 - Prijaté úvery a pôžičky sa účtujú prijaté úvery a pôžičky od fyzických osôb a právnických osôb, ktoré nie sú bankami, vrátane repo obchodov.”.

16. V § 30 ods. 6 prvej vete sa slová „voči klientom sa účtujú” nahrádzajú slovami „sa v účtovných jednotkách, ktorými sú banky, účtujú”.

17. V § 31 písm. c) sa vypúšťajú slová „Národným úradom práce,”.

18. V § 32 ods. 4 písm. d) sa za slovami „zdravotným poisťovniam” vypúšťa čiarka a slová „Národnému úradu práce”.

19. V § 38 ods. 2 sa vypúšťajú slová „a príspevok do Národného úradu práce”.

20. Nadpis § 43 znie: „Osobitné ustanovenia pre podielové fondy a dôchodkové fondy”.

21. V § 43 odsek 1 znie:

„(1) Na účtovanie činností ustanovených osobitnými predpismi¹⁹⁾ účtovných jednotiek, ktorými sú podielové fondy alebo dôchodkové fondy sa vzťahujú postupy podľa § 2 až 42 s odchýlkami uvedenými v odsekoch 2 až 9.”.

22. Poznámka pod čiarou k odkazu 34 znie:

„34) Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 611/2003 Z. z. o spôsobe určenia hodnoty cených papierov, nástrojov peňažného trhu a derivátov v majetku v podielovom fonde.”.

23. V prílohe názov účtovej triedy 2 znie: „Účty klientov, poskytnuté a prijaté úvery a pôžičky”.

24. V prílohe účtovej triede 2 účtová skupina 21 znie:

„21 Poskytnuté úvery, pôžičky a ostatné pohľadávky

Krátkodobé úvery a pôžičky

Dlhodobé úvery a pôžičky

Ostatné pohľadávky”.

25. V prílohe účtovej triede 2 účtová skupina 23 znie:

„23 Prijaté úvery a pôžičky

Prijaté úvery a pôžičky”.

Čl. II

Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 10. decembra 2002 č. 21 832/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní položiek individuálnej účtovnej závierky, obsahovom vymedzení týchto položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre banky, pobočky zahraničných bánk, Národnú banku Slovenska, Fond ochrany vkladov, obchodníkov s cennými papiermi, pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi, Garančný fond investícií, správcovské spoločnosti, pobočky zahraničných správcovských spoločností a podielové fondy (oznámenie č. 738/2002 Z. z.) v znení opatrenia č. 504/2004-74 (oznámenie č. 93/2004 Z. z.) sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 sa odsek 1 dopĺňa písmenami m) a n), ktoré znejú:

„m) dôchodkové správcovské spoločnosti,

n) dôchodkové fondy spravované dôchodkovou správcovskou spoločnosťou.”.

2. Poznámka pod čiarou k odkazu 3 znie:

„3) Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.”.

3. V poznámke pod čiarou k odkazu 5 sa na konci pripája táto veta:
„Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.“.
4. V Prílohe č. 1 bode 11 vysvetliviek k aktívam sa čiarka medzi slovom „poisťovňou“ a slovom „zdravotnými“ nahrádza slovom „a“ a vypúšťajú sa slová „a Národným úradom práce“.
5. V Prílohe č. 1 bode 4 vysvetliviek k pasívam sa čiarka medzi slovom „poisťovňou“ a slovom „zdravotnými“ nahrádza slovom „a“ a vypúšťajú sa slová „a Národným úradom práce“.

Čl. III

Toto opatrenie nadobúda účinnosť 1. novembra 2004.

Ivan Mikloš, v. r.
podpredseda vlády a minister financií

Poznámky:

Finančný spravodajca • Vydavateľ: Ministerstvo financií Slovenskej republiky • Redakcia: Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava, telefón 02/59 58 22 09, web: www.finance.gov.sk • **Administrácia, distribúcia a objednávky: Poradca podnikateľa, spol. s r. o.**, Národná 18, 010 01 Žilina, telefón: 041/70 53 800, 041/70 53 888, fax: 041/70 53 426, e-mail: distribucia@pp-holding.sk, web: www.epi.sk • **Reklamácie** vybavuje administrácia na telefónnom čísle 041/70 53 600 • **Predajňa Finančného spravodajcu:** Jesenského 5, 811 01 Bratislava, telefón: 02/54 41 29 06 • **Ďalší predaj zabezpečujú:** SÚVAHA, spol. s r. o., Prievozská 14/A, 821 09 Bratislava 2 • ŠEVT, a. s., Plynárenská 6, 821 09 Bratislava • Ľudoprint, s. r. o., Červeňova 29, 816 08 Bratislava 1 • MEDIA TRADE, s. r. o., Krížna 28, 811 07 Bratislava • Kapcová Anna, Štefánikova 10, 902 01 Pezinok • Kníhkupectvo Amicus, Boriny 1383/43, 929 01 Dunajská Streda • DOM KNIHY - MODUL, s. r. o., Braneckého 7, 911 01 Trenčín • Ekonomická kancelária - Vladimír Chlebec, Štefánikova 51, 949 01 Nitra • ŠEVT-Kniha, Daniel Smatana, Kmeťkova 26, 949 01 Nitra • Kníhkupectvo DUMA, Dolná 35, 974 01 Banská Bystrica • Krupa, s. r. o. - Kníhkupectvo, ČSA 25, 974 01 Banská Bystrica • Tomusová Zlatica - „A JE TO!“, Križovatka, 969 01 Banská Štiavnica • Kníhkupectvo - Mária Frgolcová, ČSA 7, 977 01 Brezno • ROSETTE-HORIZONT, Hlavná 5, 040 01 Košice • Journal - Sýkora Jozef, Ružová 50, 040 11 Košice • Technická normalizácia - Ladislav Tkáčik, Masarykova 16, 080 01 Prešov • LUMA - PRESS, 26. novembra, 066 01 Humenné.

Informácia odberateľom:

Finančného spravodajcu obdrží odberateľ do 10 dní odo dňa pripísania platby na účet distribútora. Finančný spravodajca vychádza podľa potreby. Cena Finančného spravodajcu sa vyberá formou preddavkov vo výške určenej distribútorom. V cene nie je zahrnuté poštovné. Záverečné vyúčtovanie sa vykoná po dodaní posledného čísla ročníka na základe skutočného počtu a rozsahu všetkých čísiel Finančného spravodajcu. Pri kontakte s administráciou vždy uvádzajte číslo zákazníka. Distribútor sa zaväzuje odpovedať na reklamácie do 10 dní od dátumu ich zaevidovania. Reklamácie týkajúce sa nedodania niektorého čísla Finančného spravodajcu treba uplatniť do 30 dní od dátumu doručenia nasledujúceho čísla Finančného spravodajcu.